

# נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ן עה.

עין משפט  
נר מצוה

בט א ב מ"י פ"ג מהל' נדרים הלכות ט סמג  
לפון רמב ט"ע ע"ד  
סומן רלב ספיך כח:

א **מאי טניא כווסיה דר' אמי**. דלוקמה [עד.] להא דר' אליעזר כשעשה זה  
מאמר: **מה אשה שאין לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו**. דהיינו  
ארובה: **משאם לרשותו**. היינו משקדשה והיינו ליטנא דמשבצת  
דאילו נשואין בשלשן כניסה מדכר לכו תנא דתפתן [לעיל עג:]. עד שתכנס  
לרשותו: **נגמרה לו**. לענין הפרת

נדרים דמפרת לעפותיה דלכ: **אשה שיש לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו**. דהיינו יצמה שהיה לו חלק בה משום זיקה קודם שעשה זה מאמר: **משאם לרשותו**. דהיינו כשעשה זה מאמר אינו דין שתגמר לו ויהא זכאי יצם להפטר נדריה בשותפות: **כפאר דברים** כן נדרים. משאר דברים אמה למד שאין היבס מפר נדריה שהרי לשאר דברים אינה כררסה ואפילו עשה זה מאמר וכדמפרש לקמן אף להפרת נדרים כן שאינה כררסותו ואינו מפר נדריה אפילו בשותפות: **חנל עניך** כן עואי. על ענמו היה דואג מפני שלא שימש את ר"ע: **מאי טניא כווסיה דר' אמי**. דלוקמה כשעשה זה מאמר היכא טניא כווסיה: **דקניו כין שעשה זה מאמר**. אלמא שמעיה ואפילו עשה זה מאמר כווסיה לא נמי מירשא. דקניו משכנסתה לרשותו נגמרה לו. האי ליטנא לכו דוקא דהוה ליה לאתויי אשה שיש לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו

ומאי טניא כווסיה: **ממאי משכמינן הכא דתניא כווסיה דר' אמי כשעשה זה מאמר פליגי: מדקאמי ר"ע אומר כלום חלקנו כין יבס כו' כין שעשה זה מאמר כו' מכלל דשמעיה ליה לר"א דלמך כשעשה זה מאמר יפר והאכי מהדר ליה ר"ע הכי: א"ג. מדקאמר ר' אליעזר צרישא משכנסתה לרשותו נגמרה לו אשה שיש לו חלק בה וכו' אינו דין שתגמר לו ואי דלא קדיש דלא עשה זה מאמר מאי נגמרה לו איכא: **אי אשה מודה**. שאפילו עשה זה מאמר שאין חייבין עליה סקילה כנערה המאורסה הלכך לגבי נדרים נמי לא הוי כררסה והאכי אינו כוול להפר לה: **מסניטין נמי דיקא**. כרבי אמי (א) טעמא דר"ע דלמך כנצרייתא וכשאר דברים כן נדרים משום סקילה הוה דקאמר: **דקניו און היצמה גמורה לאישה**. מדקא קרי לה ליצמה אשה אלמא כשעשה זה מאמר עסקינן ומדלמך הכי דליכא נמי להקיש לארובה שמע מינה דמשום סקילה הוה דקאמר ר"ע דאינו מפר כש שמפר לארובה: **מתנני' הוי סן קיימין לא אמר כלום**. דנדרים שלא בזה לעולם אינו יכול לקיים: **שכרו אסור**. שכבר נדרה וקא חייב עליה אפילו הכי מפר כ"ש דמפר אותן שלא בזה לכלל אסור כשיבאו דעדיין לית בהו מששא. אל לענין קיום אי אפשר שיהיו כן נדרים שכבר בזה לכלל אסור דין הוה שיקיים הלכך לא אמר כלום לדברי הכל: **אם שלא בא לכלל הקס**. שעדיין לא בזה לעולם ואי אפשר לקיימו כדקתני דכי אמר הוי סן קיימין לא אמר כלום: **אינו בא לכלל הפרי**. דאינו יכול להפרי: **גב' מוחל חיילי**. עלה ובטלי לאתמר משום (ה) דהפריה קודם לכן: או דילמא לא חיילי כלל דהפריה דעבד קא מהניא ללא חיילי עלה שם נדר:**

## תורה אור השלם

1. כל נדר וכל שבועת אסר לענת נפש אישה יקיימו ואישה יפטר: במדבר ל יד

## הגהות הב"ח

(א) גמ' מדקתני כין שעשה: (ב) רש"י ד"ה ומאי טניא כווסיה דרבי אמי ממו: (א) ד"ה ממונין וכו' דטעמא וכו' מדקא קרי ליצמה אשה אלמא וכו' ומדקאמר הבא דליכא כ"ל וה"ל: (ה) ד"ה מימל וכו' משום דהפר:

## מוסף רש"י

כל הנדרים כו' הרי הן קיימין לא אמר כלום. דעדיין לא בא הגדר לעולם והאכי יכול לקיימו (ש"ב עב). לא בא לכלל הקס לא בא לכלל הפרי. אל לאחר שמרה שבה לכלל הקס (לקמן עו:).

## פרוש הר"ש

התנה בין קשעשה בה מאמר כווסיה ככלל דשמעיה ליה לר' אליעזר דליירי כשעשה זה מאמר: דקתני משכנסתה לרשותו. דמשבצת לרשותו אחר שכבר יש לו חלק בה היינו מאמר: **מתנני' הוי סן קיימין לא אמר כלום**. כפרסיית לעיל דהוה ליה קיום בטעות לפי שיש נדרים שאין יתפרו וכו' אליעזר מניין פירש כאן עוד טעם אחר שקיים נדרים שלא לכלל אסור מאותם שלא בזה לכלל אסור אסור מיהו זריכיס אנו לעטס הראשון דהא רבנן קאמי דנדרים שלעמך שלא דלא בזה לכלל הקס לא בזה לכלל הפרי ומנא לכו לרבנן דנדרים שלעמך שלא בזה לכלל הקס דהא לא אמרו כין אלא ע"כ משום דהו כנו קיום בטעות: **את שבאו לכלל הפרי**. היינו נדרים שכבר חלו: **גמ' מוחל חיילי ובטלי**. אולם נדרים שהרי כבר לאשמו כשעשה אותם חלו ומטעמא לאתמר או לא חיילי כלל:

משבצת לרשותו אינו דין שתגמר לו אלא ריש מילתא נקט: **מאי נשא דברים כן נדרים דקניו**. מאי נינהו אותן דברים דקא יליף נדרים מינייהו: **שאיין חייבין עליה סקילה**. שאין חייבין על היצמה סקילה ואפילו עשה זה מאמר. אלמא לא עריף מאמר דיצמה כקדושין דארובה: **מסניטין נמי דיקא**. דמחויב סקילה קא מייתי ראייה: **כשם שארובה גמורה לאישה**. דלרובה סקילה אס זינתא: **ורלעניך הליכה קיול כ"ע**. דאינו מפר לא לחסד ולא לשניד דלע"ג דקייל חזינן דאפילו עשה זה מאמר ליה און זיקה וזיקה יפר לפי שאין היצמה גמורה לאישה שאין חייבין עליה סקילה כנערה המאורסה וכיון דקלקיה כן עואי לר"ע וחנינה לר"א ור' יהושע דנינא דלא אהדרו ליה מידי נקטינן כווסיה וכן פסק הרמב"ן ז"ל. ומסתפקא לי דנדרים שדירה בבית אביה או בעודה ארובה מני מפר לה דלא היכא דליכא ארוס מת בעל ומרוקנה רשות לאכז והכא כיון דלא זכי יבס כנדרים יצמה כמאן דליתיה דמי. וממה שפרשתי לעמלה (דף ע"ג): **כשם רבותי בעלי התוס'** ז"ל כהאי"ל דכ"ש סברי כנדרים נמי שנראו לארוס מתרוקנה רשות לאכז כ"ל כ"ל כ"ל לפי פירושם ז"ל שפירושם דכ"ש משום דכיון דננראו לארוס ראשון לא זכי זהו ארוס אחרון ואע"ג דליתיה לארוס אחרון כמאן דליתיה דמי וכיון דכמאן דליתיה דמי קס ליה אכז כאלו איתיה אפי נשמי. וליכא ארוס אלדדן נמי יצבס כין דלא זכי כנדרים ארוס ראשון אכז מני מפר. מיהו כנדרים שנדירה כשפיקא לי. והו מה שנראה לי כזה ולענין מעשה נדרים עיון ודריקה כדברי הראשונים ז"ל: **מתנני' האומר לאשמו וכו' מכאן ועד שאבא ממקום פלוני**. מאותה עשה שאבא ממקום פלוני. והיינו דקתני מכאן ולא קתני מיום זה לפי שאין דעתו אלא מיום שיבא ממקום פלוני ומש"ה לא מפר לה מהשתא דחייש דלמא בעודו אלאה מדור נדרים שיראה בקיומן וכדפרשתי לעיל (דף ע"ג). כהאי"ל דהאומר לאשמו: **הוי סן קיימין לא אמר כלום**. דדוקא לענין הפריה אמר ר"א מופר משום ק"ו דידיה כדמפרש ואזיל (א) ולענין הקמה אדרבה היא הנותנת) אם הפר נדרים שבאו לכלל אסור שהם חזקים ביותר שכבר חלו לא יפר נדרים שלא בזה לכלל אסור ולא חמירי כולי האי אכל לענין הקמה אדרבה דנהי דאשכחן דנדרים שחלו דחמירי מני לקיומי מאן לימא לן הכי כנדרים שעדיין לא חלו דלא אלימי: **אם שבא לכלל הקס**. נדרים שחלו: **לא בא לכלל הפרי**. דלע"ג דליכא ק"ו בעל כרחך הקינן הכתוב: **גב' לר"א מוחל חיילי ובטלי**. לר"א דלמך דמני מפר נדרים קודם שתדור מי אמרינן דאותן נדרים שנדירה לאחר הפריה חיילי דהפריה לא מעכבא בהו ומיהו בטלי להו מיד או דלמא לא חיילי כלל כיון שפריה לה קודם שנדירה: **אחרינא כדדון נדרא**. כגון שנדירה היא כנוצר וצא אחר ואמר ואני כמותה אי אמרת חייליין ובטליין הויא תפיסותא דנהי דבטלי להו מיד אפי' הכי כיון דחיילי מני מתפיס בהו דכי אמר ואני כמותה אהריני נזירה דקאמרתי קאמר ואי לא חיילי ליכא חששא הלכך לא הויא התפסה ומקשו הכא ואפי' תימא חייליין ובטליין היכי מני מתפיס מאי שנא ממאי דבעיא לן כרים ממילתין (דף ע"ג): היכא דמנח בשר שלמים לאחר זריקה דמיא קמיה והתפיס בהי בשר אחר ואמר זה כזה דליבעיא לן אי דמעיקרא קמתפיס ואסור או דהיתרא דהשתא קמתפיס ושרי ומסקנא דהיתרא קמתפיס אפי' למימר דלא דמי דשמי התם דלמך זה כזה ומש"ה אמר דכמו שהוה ע"כ נשמי קאמר אכל הכא שזו אומרת דריני נזירה והאי מתפיס בהו דכי אמר ואני כמותה אהריני נזירה דקאמרתי קאמרתי והכי מוכחא סוגיין דנזירות שנמוכה בסמוך כב"מ. ומקשו הוה הכא ונהי דחיילא התפסה מאי הוי תימא דכיון דאתפיס בה כי אכטיל נדרה קמא אכטיל נמי האי דרינא דאתפיס סברי הוה כדתנן בפ' מי שאמר (מיר כ:) הריני נזיר ושמע חצירו ואמר ואני כוולן נזירין הותר אחר מהן הותרו כולן ולעיל נמי בפ' ד' נדרים (דף כו. וכו. וכו. כנשנה) אמר דשפתלן זה זה הותר הראשון הותרו כולן ולא קושיא היא כלל דלא איתמר הותר א' מהן הותרו כולן אלא בהיתר חכם שעוקר הגדר מעיקרו הלכך כל שהותר א' מהן אגלי מילתא שלא היה כאן נדר מעולם ובטלי לה התפסה דבתרא אכל בעל שאינו עוקר למפרע אלא מכאן ולהבא אע"פ שהותר הראשון איך באיסקרייהו קיימי שאין התפסה שלהם בטליה כבך וגמרה היא כהדיא

שזכרו אסור. שכבר נדרה וקא חייב עליה אפילו הכי מפר כ"ש דמפר אותן שלא בזה לכלל אסור כשיבאו דעדיין לית בהו מששא. אל לענין קיום אי אפשר שיהיו כן נדרים שכבר בזה לכלל אסור דין הוה שיקיים הלכך לא אמר כלום לדברי הכל: **אם שלא בא לכלל הקס**. שעדיין לא בזה לעולם ואי אפשר לקיימו כדקתני דכי אמר הוי סן קיימין לא אמר כלום: **אינו בא לכלל הפרי**. דאינו יכול להפרי: **גב' מוחל חיילי**. עלה ובטלי לאתמר משום (ה) דהפריה קודם לכן: או דילמא לא חיילי כלל דהפריה דעבד קא מהניא ללא חיילי עלה שם נדר: